

Frank Groothof speelt onopgesmukt het leven van Vincent en Theo van Gogh

'Alles gaat toch altijd mis'

DOOR PAUL LIPS

HAARLEM - De speelvloer ligt bezaaid met verftubes, penseel en oude lappen. Hier is Vincent van Gogh aan het werk en dat zal het publiek weten ook. De passie, het verlangen en de kwellingen komen op schitterende wijze aan bod in de familievoorstelling 'Vincent van Gogh, een leven in schilderijen', die zondagmiddag door Frank Groothof in de Haarlemse Stadsschouwburg werd gespeeld.

Met weinig middelen zet Frank Groothof het leven van Vincent en zijn relatie met zijn geliefde broer Theo neer. Als hij Theo speelt zet hij een brilletje op, terwijl als Vincent aan het woord komt snel een baret of strooien hoed op het hoofd wordt geplaatst. Voor een vlotte verloop van het verhaal heeft Groothof

keuzes gemaakt die door jongeren prima te volgen zijn. Zo zien we de 'onhandelbare' Vincent vanaf het moment dat hij op elfjarige leeftijd vanuit Zundert op een kostschool in Zevenbergen wordt geplaatst, via zijn mislukte carrière in de kunsthandel naar de uiteindelijke schildersmissie. Tijdens de scènes klinkt

muziek van componisten die leefden in dezelfde periode. Op drie grote panelen worden de schetsen en schilderijen van de kunstenaar getoond. En dan niet enkel de bekendste werken, maar juist ook verrassend minder bekende afbeeldingen. Neem bijvoorbeeld het stilleven met de aardappels en een kool, waarover Vincent zegt dat hij z'n klompen er ook maar bij heeft gezet 'voor de sfeer'. De noeste arbeid van de schilder, maar ook van de landarbeiders die zwoegen voor hun dagelijkse aardappelmaaltijd komen duidelijk naar voren, mede door regelmatig geciteerde brieffragmenten. En dan is het natuurlijk de onbegrepen geest, de hevige discussies met Paul Gauguin over kunst die uiteindelijk leiden tot het drama in Arles. 'Hij heeft zichzelf een oor afgesneden', fluistert een jongetje als Groothof het scheermes heeft laten vallen na de waanzinnige daad.

„Ik wist niet dat hij zo'n dramatisch leven had en dat hij nooit iets verkocht”, bekent een moeder na afloop, vol bewondering over de wijze waarop Groothof de broers heeft geportretteerd en die hem een staande ovatie heeft opgeleverd. Een uur en twintig minuten hebben jong

en oud ademloos gekeken en geluisterd. „Hij heeft het leven onopgesmukt gebracht en niet mooier gemaakt dan het is”, zegt een vader. Inderdaad is duidelijk dat Van Gogh vele aanvallen had, waarbij hij zijn verf dreigde op te eten. Maar juist die getroebleerde blik is er mede de oorzaak van dat de wereld vandaag nog over die meesterwerken mag beschikken. Groene lichten, blauwe velden of betoverende sterrenlichten, Van Gogh deed het. Frank Groothof maakt dat leven op fraaie wijze voelbaar en schroomt niet om woest tegen zijn schilderskist te schoppen of het palet neer te smijten. 'Alles wat ik probeer gaat toch altijd mis', roept Vincent ergens. De geschiedenis heeft hem ongelijk gegeven.

Frank Groothof afspeelend als Vincent (met baret) en Theo (met bril).

FOTO: UNITED PHOTOAGENTS VAN GORANGLUM